

Sharofutdinova Ra'noxon Shavkatovna

Farg'ona davlat universiteti Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrası (PhD) katta o'qituvchisi

BOSHLANG'ICH SINFLARDA IJODIY FAOLIYATNING GLOBALLASHUV JARAYONLARI

Annotatsiya: Barcha davrlarda globallashuv jarayonlarining jadallashuvi o'quv dasturlarimizni tubdan qayta ko'rib chiqishni, keng bilimga ega bo'lgan, mantiqiy fikrlay oladigan yoshlarni voyaga yetkazishga xizmat qiladigan, takomillashgan meyoriy hujjatlar, o'quv-metodik majmualarni yaratishimizni taqozo etib kelgan.

Kalit so'z: ijod, ijodkorlik, qiziqish, ilhom, intilish, faoliyat.

O'quvchilarning yosh va psixofiziologik xususiyatlariga mos, uzluksiz va uzviylashtirilgan, nazariy bilimlarni amalda qo'llay olish imkonini beradi. Mantiqiy fikrlash qobiliyatini hamda ijodiy faoliyatni rivojlantirish maqsadida jismoniy tarbiya fanidan davlat ta'lim standartlariga shaxmatni o'rganish talablari singdirildi. 1-4-sinf matematika faniga, dasturlashning ilk tushunchalari kiritilgani o'g'il-qizlarda informatika, axborot texnologiyalari faniga oid boshlang'ich bilimlarni shakllantirishda muxim ahamiyat kasb etadi.

Barcha davrlarda globallashuv jarayonlarining jadallashuvi o'quv dasturlarimizni tubdan qayta ko'rib chiqishni, keng bilimga ega bo'lgan, mantiqiy fikrlay oladigan yoshlarni voyaga yetkazishga xizmat qiladigan, takomillashgan meyoriy hujjatlar, o'quv-metodik majmualarni yaratishimizni taqozo etib kelgan.

Bugungi kundagi eng asosiy vazifamiz, boshlang'ich sinf o'qituvchisini yangi davlat ta'lim standarti asosida bolalarning mantiqiy fikr, tafakkur qila olish, aqliy rivojlanishi, dunyoqarashini, kommunikativ qobiliyati, savodxonligi va o'z-o'zini anglash salohiyatini shakllantirishga, erkin fikrlay olish, o'zgaralar fikrini anglash, o'z fikrini og'zaki va yozma ravishda ravon bayon qila olish ko'nikmalarini egallashlari uchun qulay shart-sharoitlarni ta'minlashimiz lozim. Ma'lumki, boshlang'ich sinflar dars jarayonining turli - tumanligini, rang - barangligini ta'minlash maqsadida ilg'or pedagogik va innovatsion texnologiyalarini keng joriy etish, innovatsion o'quv-metodik qo'llanmalarni yaratish va tatbiq qilish davr talabidir. Boshlang'ich sinf o'qituvchisi dars jarayonida o'quvchilarning bir qolipga tushib qolmasligi uchun ilg'or pedagogik va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini keng joriy etish bilan birga, multimediali ishlanmalardan samarali foydalangan holda o'qitishning o'yinli shakllari va mediatexnologiyalarini qo'llash imkonini egallagani bilan o'zining kompetentligini namoyon qila oladilar. Xususan, bolalarning ijodiy faoliyatini rivojlantirish zamonaviy jamiyatning asosiy qadriyatlaridan biri va ta'limning ustuvor vazifalaridan biri hisoblanadi. Biroq, muammo shundaki, tadqiqotimizda o'rganish jarayonida shu narsa kuzatildiki, bolalarning bilimlari va qobiliyatlari o'sib boradi, bolalarning bilim motivatsiyasi va ijodiy faoliyati esa pasayadi. Bizning fikrimizcha, buning sababi o'qituvchilarning ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirishning psixologik mexanizmlari, o'quvchilar bilan o'zaro munosabatlarning avtoritar usuli, ta'limning reproduktiv shakllari ustunligi va baholash tizimini yetarli darajada tushunmasliklarida.

Demak, alohida ta'kidlash kerakki, kadrlar tayyorlash milliy dasturi (yangi tahriri) asosida umumiy o'rta ta'limning, shu jumladan, boshlang'ich ta'limning mazmuni yangilandi, boshlang'ich ta'lim davlat standarti va yangi o'quv dasturlari ishlab chiqilib, bosqichma-bosqich ta'lim jarayoniga joriy etilmoqda. Davlat ta'lim standartlari va yangi o'quv dasturlari asosida darsliklarning yangi avlodini yaratilishiga e'tibor qaratilganda, o'quvchilarni zamonaviy

darsliklar bilan to'liq ta'minlashga erishildi. Chunonchi, bugungi kunda boshlang'ich ta'limda har tomonlama yoshlarni qo'llab-quvatlash o'z ijodiy va intellektual salohiyatini ro'yobga chiqarish, ta'lim jarayoniga zamonaviy axborot kommunikatsiya va pedagogik texnologiyalarni, elektron darsliklar, multimedia vositalarini keng joriy etish orqali o'qitish sifatini tubdan yaxshilash samarali tizimini yanada rivojlantirish ko'zda tutilganligi maqsadga muvofiqdir.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Oljayevna, O., & Shavkatovna, S. (2020). The Development of Logical Thinking of Primary School Students in Mathematics. *European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences*, 8(2), 235-239.
2. Uljaevna, U. F., & Shavkatovna, S. R. (2021). Development and education of preschool children. *Academicia: an international multidisciplinary research journal*, 11(2), 326-329.
3. Shavkatovna, S. R. N. (2021). Methodical Support Of Development Of Creative Activity Of Primary School Students. *Conferencea*, 74-76.
4. Ra'noxon, S. (2022). Boshlang'ich maktab o'quvchilarida matematikaga munosabat. *Ijtimoiy fanlarda innovasiya onlayn ilmiy jurnali*, 2(11), 203-207.
5. Shavkatovna, S. R. (2021). Methodological Support for The Development of Primary School Students' Creative Activities. *Texas Journal of Multidisciplinary Studies*, 2, 121-123.
6. Shavkatovna, S. R. (2021). Improvement of methodological pedagogical skills of developing creative activity of primary school students. *ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal*, 11(10), 289-292.
7. Шарофутдинова, Р., & Абдуллаева, С. (2022). Фикрлаш қобилиятини ривожлантиришда ментал арифметика. *Ijtimoiy fanlarda innovasiya onlayn ilmiy jurnali*, 2(11), 235-239.
8. Махамдалиевна, Y. D., Òljayevna, Ò. F., Qizi, T. D. T., Shavkatovna, S. R. N., & Anvarovna, A. O. (2020). Pedagogical Features Of Mental Development Of Preschool Children. *Solid State Technology*, 63(6), 14221-14225.
9. Sharofutdinova, R. I., Asadullaev, A. N., & Tolibova, Z. X. (2021). The Factors and Basic Concepts Determining Community Health. *Central Asian Journal of Medical and Natural Science*, 2(5), 376-379.
10. Iqboljon, S. (2022). Boshlang'ich Sinf o'quv Jarayonida Axborot Texnologiyalaridan Foydalanish. *Ijodkor o'qituvchi*, 2(20), 137-140.
11. Iqboljon, S. (2022). Kompyuter yordamida darslarni tashkil etish. O'zbekistonda fanlararo innovatsiyalar va ilmiy tadqiqotlar jurnali, 1(9), 246-249.
12. Sharofutdinov, i. (2023). Development of acmeological competence of future educators in the conditions of informing education. *International Bulletin of Applied Science and Technology*, 3(5), 424-429.
13. Sharofutdinov, i. (2023). The actual status of the methodology of developing acmeological competence of future educators in the conditions of informing education. *Академические исследования в современной науке*, 2(12), 206-213.
14. Sharofutdinov, I. (2023). Bo 'lajak pedagoglarning akmeologik kompetentligini rivojlantirish metodikasining amaliyotda qollash. *Педагогика и психология в современном мире: теоретические и практические исследования*, 2(7), 54-58.
15. Sharofutdinov, I. (2023). Pedagogik-psixologik fanlarning bo 'lajak pedagoglarning akmeologik kompetentligini rivojlantirishdagi o 'rni. *Общественные науки в современном мире: теоретические и практические исследования*, 2(6), 17-24.
16. Sharofutdinov, I. (2023). Ta'limni axborotlashtirish sharoitida bo 'lajak pedagoglarning akmeologik kompetentligini rivojlantirish mexanizmlarini takomillashtirishning pedagogik tizimi. *Инновационные исследования в современном мире: теория и практика*, 2(14), 13-19.

17. Sharofutdinov, I. (2023). Ta'limni axborotlashtirish sharoitida bo'lajak pedagoglarning akmeologik kompetentligini rivojlantirish modeli. *Наука и технология в современном мире*, 2(13), 77-84.
18. Sharofutdinov, I. (2023). Structure and components of the development of acmeological competence of future educators in the conditions of education information. *International Bulletin of Applied Science and Technology*, 3(4), 574-580.
19. Sharofutdinov, I. (2023). Forms of self-development in future pedagogues based on the acmeological approach in the process of informatization of education. *Science and innovation*, 2(b3), 5-8.
20. Usmonjon o'g'li, s. I. (2022). Ta'lim tizimida raqamli texnologiya. *Innovative developments and research in education*, 1(12), 120-128.
21. Шарофутдинова, Р., & Абдуқодиров, Б. (2023). Технологик таълим жараёнида ўқувчиларнинг ижодий фаолиятини ривожлантириш омиллари ва тамойиллари. *О'zbekistonda fanlararo innovatsiyalar va ilmiy tadqiqotlar jurnali*, 2(19), 862-868.